

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS BIOLOĢIJĀ
12. KLASEI
 2019
 VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

1. daļa (Maksimālais punktu skaits – 30)

Par katru pareizu atbildi 1 punkts.

2.daļa (Maksimālais punktu skaits – 30)

Uzd.	Solis	Kritērijs	Kopā, punkti
1.	1.1.	Par katru norādīto atšķirību – 1 punkts. Kopā 2 punkti.	3
	1.2.	Uzraksta atšķirības rašanās cēloņus vai saistību ar dzīvesveidu – 1 punkts.	
2.	2.1.	Ieraksta vienu produkta nosaukumu un divas sabalansēta uztura sastāvdaļas – 1 punkts.	3
	2.2.	Uzraksta divas uztura sastāvdaļas, kuras nav minētas tabulā, – 1 punkts.	
	2.3.	Iesaka divus pārtikas produktus – 1 punkts.	
3	3.1.	Uzraksta trīs paņēmienus, kā var pavairot pušķu hlorofītu, – 1 punkts.	3
	3.2.	Pamato pavairošanas veida izvēli – 1 punkts.	
	3.3.	Uzraksta pavairošanas paņēmieni un pamato atbildi – 1 punkts.	
4	4.1.	Vērtē līmeņos. Norāda organismu visus piecus mijiedarbības veidus – 2 punkti. Norāda pareizi organismu 3-4 mijiedarbības veidus – 1 punkts.	3
	4.2.	Uzraksta kukaiņa nosaukumu un pamato atbildi – 1 punkts.	
5	5.1	Aprēķina ūdens tilpumu, parādot aprēķina gaitu, – 1 punkts.	3
	5.2.	Uzraksta vielas nosaukumu un pamato savu atbildi – 1 punkts.	
	5.3.	Skaidro, kā mainās izdalītā urīna tilpums, – 1 punkts.	
6.	6.1.	Skaidro vaboļu skaita atšķirības – 1 punkts.	3
	6.2.	Izvērtē studentu secinājuma patiesumu un pamato savu spriedumu – 1 punkts.	
	6.3.	Prognozē vaboļu skaita izmaiņas un pamato savu spriedumu – 1 punkts.	
7.	7.1.	Vērtē līmeņos. Grafikā uz asīm pareizi atliek neatkarīgo un atkarīgo lielumu, grafiku izveido proporcionāli paredzētajam laukumam – 2 punkti. Izveidotajā grafikā ir viena neprecizitāte, piemēram, nepareizi uz asīm izvietoti lielumi vai pie lielumiem nenorāda mērvienības, vai grafiks nav izveidots proporcionāli laukumam, – 1 punkts.	3
	7.2.	No grafika nosaka, kādā cukura šķīduma koncentrācijā šķēlīšu masa nemainās, koncentrāciju norāda ar trīs zīmīgajiem cipariem – 1 punkts.	

8.	8.1.	Papildina <i>Penneta</i> režģi ar gametu apzīmējumiem, zirņu sēkļu genotipiem un fenotipu zīmējumiem – 1 punkts.	3
	8.2.	Norāda zirņu genotipus, risinājumā lieto atbilstošus ģenētikas jēdzienus – 1 punkts.	
	8.3.	Izskaidro auga dzīvības procesa saistību ar cietes veidošanos un graudu uzkrāšanos sēklīs – 1 punkts.	
9.	9.1.	Pasvītro attēlā redzamo procesu – 1 punkts.	3
	9.2.	Zina, kāpēc visi teliņi ir vienādi, – 1 punkts.	
	9.3.	Prognozē teliņu fenotipus, ja govju pavairošanai izmantos dabīgo apaugļošanos, – 1 punkts.	
10.	10.1.	Uzraksta, kāda mikoplazmas uzbūves pazīme liecina par piederību prokariotiem, – 1 punkts.	3
	10.2.	Uzraksta un pamato, kādos gadījumos ieteicamas atkārtotas analīzes mikoplazmu noteikšanai, – 1 punkts.	
	10.3.	Skaidro antibiotiku lietošanas ierobežojumus mikoplazmu ierosināto slimību ārstēšanā – 1 punkts.	

3. daļa (Maksimālais punktu skaits – 15)

Uzd.	Solis	Kritērijs	Kopā punkti
1.	1.1.	Vērtē līmeņos. Uzraksta divas likumsakarības un pamato tās ar datiem no grafika – 2 punkti. Uzraksta tikai vienu likumsakarību un pamato to ar datiem no grafika – 1 punkts.	4
	1.2.	Vērtē HIV inficēšanās veidu risku – 1 punkts.	
	1.3.	Skaidro vienu grafikā nenorādītu inficēšanās veidu – 1 punkts.	
2.	2.1.	Vērtē līmeņos. Izmantojot doto informāciju, novērtē iedzīvotāju viedokli par mežu platībām un izciršanas apjomiem un pamato savu spriedumu – 2 punkti. Uzraksta un pamato tikai vienu no viedokļiem – 1 punkts.	5
	2.2.	Vērtē līmeņos. Vērtē pēdējo septiņu gadu laikā vērojams tendences – 2 punkti. Novērtē tikai vienu no tendencēm – 1 punkts.	
	2.3.	Uzraksta un izskaidro vienu piemēru – 1 punkts.	
3.	3.1.	Norāda likumsakarību grafika posmos AB un BC un uzraksta izdalītās gāzes nosaukumu – 1 punkts.	6
	3.2.	Izskaidro grafika posmā BC novēroto likumsakarību – 1 punkts.	
	3.3.	Vērtē līmeņos. Uzraksta divus eksperimenta fiksētos lielumus un ierīces to mērīšanai – 2 punkti. Pareizi uzraksta vienu fiksēto lielumu un ierīci tā mērīšanai vai pareizi uzraksta divus fiksētos lielumus, bet neuzraksta ierīces to mērīšanai – 1 punkts.	
	3.4.	Vērtē līmeņos. Uzraksta neatkarīgo lielumu, mērierīci un darba gaitas soļus – 2 punkti. Pareizi uzraksta neatkarīgo lielumu un mērierīci, bet neprecīzi uzraksta darba gaitu vai darba gaita neatbilst uzrakstītajam lielumam – 1 punkts.	